

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

LINDUM VANNRENS AS
Lerpeveien 155
3036 Drammen

Oslo, 23. september 2015

Deres ref.:
Andre Vallner

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/553
Saksbehandler:
Thor Jostein Dahlstrøm

Revisjonsrapport: Revisjon ved Lindum Vannrens AS

Kontrollnummer: 2015.013.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Kontaktperson fra virksomheten:
Andre Vallner

Fra Miljødirektoratet:
Thor Jostein Dahlstrøm

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Lise Kristin Svenning Jensen

Observatør fra Stokke Kommune:
Arne Fønhus

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Lindum Vannrens AS under sluttmøtet den 27. august 2015. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 25. - 27. august 2015. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 8 avvik og ga 2 anmerkninger under revisjonen.

Miljødirektoratet ser alvorlig på at Lindum Vannrens AS har tatt over virksomheten etter Iso Miljø og har startet opp drift uten å først å rette opp alle avvik gitt i Miljødirektoratets siste inspeksjonsrapport til Iso Miljø (rapportnr 2013.061.I.miljodir) datert 18. november 2013).

Avvik:

- Virksomhetens måleprogram er svært mangelfullt og virksomheten har mangler ved sin utslippskontroll
- Virksomhetens internkontroll med hensyn til ytre miljø er mangelfull
- Virksomhetens mottakskontroll er mangelfull, og virksomheten har behandlet vaskevann fra tankvask de ikke har tillatelse til.
- Virksomheten råder ikke over tilstrekkelig kompetanse i henhold til tillatelsen

- Virksomhetens miljørisikoanalyse er mangelfull
- Virksomheten har ikke fulgt opp alle tillatelsens krav til kartlegging og overvåking innen fastsatte tidsfrister
- Virksomhetens håndtering av farlig avfall har enkelte mangler
- Virksomheten har ikke dokumenterte miljømål for sin virksomhet

Anmerkninger:

- Virksomhetens kjemikalielagring kan med fordel systemiseres
- Virksomheten kan med fordel utarbeide dokumenterte rutiner for viderelevering av farlig avfall

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

23.09.2015	Thor Jostein Dahlstrøm	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Vestfold ved miljøvernavdelingen
- Stokke kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: LINDUM VANNRENS AS	
Organisasjonsnr.: 914827051	Eies av: 914818494
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Lindum Vannrens AS	Anleggsnr.: 0720.0004.01
Kommune: Stokke	Fylke: Vestfold
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	Gebysats: 3
Tillatelse gitt: 25. februar 2013	Sist endret: 20. januar 2015

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende, og den gjennomføres som en del av Miljødirektoratets aksjon med fokus på behandlingsanlegg for farlig avfall. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- internkontroll
- styringssystem
- risikovurdering
- utslippskontroll
- avfallshåndtering
- farlig avfall
- tillatelse
- vedlikehold
- energistyring
- kjemikaliehåndtering
- forbudte og strengt regulerte stoffer
- substitusjon
- klassifisering, merking og emballering
- tankanlegg

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Lindum Vannrens AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Lindum Vannrens AS innen 20. desember 2015 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på at Lindum har tatt over virksomheten etter Iso Miljø og har startet opp drift uten å først følge opp og rette alle avvik gitt i Miljødirektoratets siste inspeksjonsrapport til Iso Miljø (rapportnr 2 013.061.I.miljodir datert 18. november 2013). Miljødirektoratet forventer at forholdene rettes snarlig, og at virksomheten forholder seg til regelverket og tillatelsen i fremtiden. Dersom Lindum Vannrens AS sin tillatelse ikke er tilpasset deres aktiviteter er det virksomhetens plikt å søke om tilpasninger i tillatelsen innen eventuell ny aktivitet startes opp. Gjennomføringen av tiltakene vil bli fulgt opp ved ny kontroll. Miljødirektoratet vil også vurdere annen oppfølging av virksomheten.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Thor Jostein Dahlstrøm.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvik er rettet innen 20. desember 2015. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 12 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 200 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Gebyr for revisjonen

Lindum Vannrens AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 13. februar 2015). Dette betyr at dere skal betale kr. 84 800,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 27. august 2015. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal

sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomhetens måleprogram er svært mangelfullt og virksomheten har enkelte mangler ved sin utslippskontroll

Avvik fra:

Virksomhetens tillatelse til virksomhet gitt av Miljødirektoratet etter forurensningsloven (tillatelsen) punkt 13.1 *Utslippskontroll* og 13.2 *Utarbeidelse av måleprogram*
Miljødirektoratets endrede krav til utslippskontroll som trådte i kraft 1. januar 2012.

Kommentarer:

Lindum Vannrens plikter å gjennomføre målinger av sitt utslipp til kommunalt nett i henhold til tillatelsen. Målingene skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og måleprogrammet skal tilfredsstillende Miljødirektoratets krav til utslippskontroll som er angitt i Miljødirektoratets informasjonsark 2748/2010 "Forventninger til industriens utslippskontroll" og Miljødirektoratet sin veileder M-6/2013 med tittelen "Industrielle måleprogram".

Virksomhetens måleprogram er svært mangelfullt og Miljødirektoratet fant under revisjonen mangler ved virksomhetens prøvetaking av rensset vann til kommunalt nett.

Virksomheten fremviste under revisjonen en plan for når analyser skulle sendes til laboratorium, og et excelark for oppfølging og vurdering av analyseresultater. De kunne imidlertid ikke legge frem et fullstendig måleprogram i henhold til Miljødirektoratets krav.

- Måleprogrammet beskriver ikke at prøvetakingen skal gjennomføres ved relevante utslippsforhold og dokumenterer ikke at prøvetakingen gir et representativt bilde av utslippene
- virksomheten har ikke vurdert usikkerhetsbidragene i de forskjellige trinnene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og dette er derfor ikke beskrevet i måleprogrammet
- vedlikehold og /eller kalibrering av prøvetaker eller vannmengdemåler er ikke beskrevet i måleprogrammet
- måleprogrammet mangler referanse til hvilke anerkjente standarder som brukes i prøvetakingen og vannmengdemålingene
- Virksomhetens måleprogram inneholdt ikke en beskrivelse av midlingstid for prøvetakingen, og virksomhetens prøvetaking ble ikke gjennomført som nøyaktige døgnmiddelprøver slik tillatelsen krever.

- Måleprogrammet beskriver ikke rutiner for kvalitetssikring av målinger, og mangler beskrivelse av om alle analyser gjøres akkreditert. Virksomheten gjennomfører egne analyser av KOF, men uten å verifisere målingene med ringtest.
- Virksomheten bruker en mengdeproporsjonal prøvetaker og sender blandeprøve for en måned om gangen til analyse for alle andre parametere enn KOF. Virksomheten kunne ikke dokumentere at analyseresultatene for de resterende organiske parametrene er korrekte etter å ha blitt lagret en måned.
- virksomheten tar prøver av "olje i vann" med automatisk mengdeproporsjonal prøvetaker. Norsk standard for prøvetaking av "olje i vann" krever at dette skal tas som stikkprøver. Prøvene lagres i en glassflaske i kjøleskap, og fylles videre over i en større glassbeholder når den lille blir full. Ved fylling fra en glassbeholder til en annen vil det være risiko for at olje henger igjen langs glasset på den første flasken, og at analyseresultatet ikke blir korrekt.

Virksomheten informerte om at de er i en overgangsfase med planer om å gå over til et større og permanent renseanlegg i løpet av høsten 2015. De hadde derfor allerede planer om å forbedre måleprogrammet, og kjøpe inn en ny prøvetaker og forbedrede prøvetakingsrutiner.

Manglene ble også påpekt i forrige inspeksjonsrapport (2013.061.I.miljodir) til ISO Miljø.

Miljødirektoratet påpeker at disse manglene ble avdekket ved en stikkprøvegjennomgang, og at listen ikke må benyttes som en fullstendig liste over manglene. Det er virksomhetens plikt å påse at måleprogrammet er dekkende i henhold til alle relevante krav.

Avvik 2

Virksomhetens internkontroll med hensyn til ytre miljø er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 1.3 *Mengder og typer av avfall som kan lagres*, punkt 2.5 *Internkontroll*, punkt 2.8 *Krav til kompetanse*, punkt 2.9 *Plikt til forebyggende vedlikehold*, 12.1 *Miljørisikoanalyse*, 12.2 *Forebyggende tiltak*, og punkt 12.3 *Rapportering til Miljødirektoratet* punkt 5.2 *Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.*
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 4, 6, og 7.

Kommentarer:

Ifølge tillatelsen fra Miljødirektoratet og internkontrollforskriften plikter den som er ansvarlig for virksomheten å sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten og at dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene stilt i tillatelsen fra Miljødirektoratet, at dens arbeidstakere har tilstrekkelig kunnskap og at miljørisiko forebygges. Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre fare for forurensning.

Lindum Vannrens informerte om at de foreløpig har ansett sin drift som liten, nærmest som i et teststadium, og derfor ikke hadde utviklet alle skriftlige rutiner fullstendig. Virksomheten kunne under tilsynet ikke vise til tilfredsstillende dokumentert internkontroll vedrørende flere krav stilt i internkontrollforskriften og i tillatelsene fra Miljødirektoratet. Se for øvrig også mangelfulle rutiner knyttet til resterende avvik i denne inspeksjonsrapporten. Videre er det funnet følgende mangler ved virksomhetens dokumenterte rutiner:

Virksomhetens rutiner for drift av renseanlegget er mangelfulle

Ifølge tillatelsen skal virksomheten dokumentere i sin internkontroll at de har tilstrekkelig kunnskap om- og kontroll med sine reinnettninger til å sikre optimale forhold og stabile driftsbetingelser i alle reinnettning. Dette skal gjøres blant annet ved at virksomheten skal ha skriftlige rutiner for drift av renseanlegget, inkludert prosedyrer for tilsetning av kjemikalier i fellingsanlegget og for dosering av næringsalter på det biologiske reinnettning.

Virksomheten informerte detaljert om hvordan de kontrollerte reinnettningene, men hadde ikke utarbeidet skriftlige rutiner for sin praksis.

Virksomhetens rutiner for systematisk, forebyggende vedlikehold er mangelfulle

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og forebygge utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold og dokumentere sitt system for gjennomføring av dette.

Virksomheten fremviste en sjekklister for daglig inspeksjon av anlegget og en sjekklister for månedlig vedlikehold av mobilt reinnettning. De informerte også om at de nå hadde utarbeidet en liknende sjekklister for resten av anlegget som skulle tas i bruk i videre drift. De informerte også om at de er i gang med å opprette et digitalt system for å holde kontroll med behovet for systematisk forebyggende vedlikehold, og at det vil være på plass innen kort tid, og senest ut året 2015. De kunne imidlertid ikke vise til et tilfredsstillende system for dette under revisjonen.

Avvik om rutiner for forebyggende vedlikehold ble også gitt ved tidligere revisjon, men da i større grad enn ved dette tilsynet.

Virksomhetens rutiner for avvikshåndtering har mangler

Virksomheten plikter å jobbe systematisk for å avdekke, rette opp og forebygge miljørisiko fra sine aktiviteter, og å utarbeide planer, tiltak og rutiner for å redusere risikoforholdene.

Virksomhetens avvikssystem for registreringer og forebygging av miljørisikomomenter var mangelfull, og ikke tilfredsstillende kjent i virksomheten. Virksomheten kunne blant annet ikke fremlegge en dokumentert rutine for avviksregistreringer, men henviste til deres «prosedyre tankvask» hvor det var beskrevet at avvik fra spesifiserte krav i prosedyren umiddelbart skal rapporteres til daglig leder og dokumenteres på fastsatt avviksformular». Prosedyren spesifiserer imidlertid ikke alle krav/typer hendelser det kan være relevant å avviksregistrere, og virksomhetens praksis stemte ikke overens med teksten.

Ved gjennomgang av avvikspermen lå kun to avviksregistreringer i perm for 2015 og begge er utført av de som drifter reinnettning. Avvikskjemaet var ikke kjent hos personalet i vaskehallen, og virksomheten informerte om at avvik videreformidles muntlig, samt at det kan formidles til driftsleder, salgansvarlig eller operatør av reinnettning og bioreaktor i tillegg til daglig leder. Virksomhetens interne prosedyre spesifiserte at avviksmeldinger skal meldes til daglig leder.

Virksomheten journalfører avvikene i en perm, men har ingen dokumentert rutine for systematisk oppfølging av avviksregistreringer slik som for eksempel handlingsplaner eller periodisk gjennomgang av registreringene.

Avviket går igjen fra avvik 8 i forrige inspeksjonsrapport til ISO Miljø AS.

Avvik 3

Virksomhetens mottakskontroll er mangelfull, og virksomheten har behandlet vaskevann fra tankvask de ikke har tillatelse til.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 1.2 *Mengder og typer av avfall som kan behandles*.

Internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 6 og 7

Kommentarer:

Ifølge tillatelsen og internkontrollforskriften må virksomheten sikre at den kun behandler vaskevann fra vasking av transporttanker/tankbiler med rester avfallstyper oppgitt i tabellen i punkt 1.2 i tillatelsen eller avfall som ikke er egnet for rensing i bedriftens renseanlegg.

Virksomheten hadde innført et system for å følge opp begrensningene i tillatelsen ved registrering av mottatt avfallsdeklarerer med prosessvann ettersom de har en plan om å søke om utvidelse av tillatelsen til også å omfatte mottak og behandling av noen typer prosessvann. De hadde imidlertid ikke innført et system som kunne fange opp vasking av tanker med rester de ikke har tillatelse til å ta inn i behandlingsanlegget.

Virksomheten har i sin prosedyre for tankvask noen punkter som gjelder rutiner for mottakskontroll, og de informerte om flere rutiner og vurderinger knyttet til det som kan vaskes og behandles ved sitt anlegg. Prosedyren for tankvask rettet seg imidlertid hovedsaklig mot avfall som er skadelige for anlegget. Virksomheten har behandlet vaskevann fra tanker med rester de ikke har tillatelse til, og kunne ikke fremvise rutiner for hvordan de sikrer at de ikke behandler avfall fra tanker de ikke har tillatelse til å vaske. For eksempel hadde de vasket tanker med løsning av fosforsyre og monoethyleneglycol.

Virksomheten fremviste en oversikt over stoffer som erfaringsmessig (fra tidligere eier) kan behandles i anlegget. Listen dekket imidlertid også stoffer som ikke er listet i tillatelsen, som for eksempel betongtilsetning, gift, glycol eller impregnering. Listen er heller ikke begrenset på EAL-kode slik tillatelsen er, og det er derfor ikke mulig å benytte den fremlagte listen alene for å avgjøre om virksomheten har tillatelse til vask og behandling eller ikke.

Tillatelsen er begrenset til vasking av tanker med innhold av avfallstyper som er spesifisert med EAL koder, og derfor er opphavet til restene i tankene relevant i mottakskontrollen. Virksomheten kunne ikke redegjøre for hvordan de skiller tilsynelatende like avfallsrester med noe varierende EAL-koder fra hverandre. For eksempel kan virksomheten vaske tanker med definisjonen «avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk av organiske basisprodukter» med EAL kode 05 01 05. EAL koden 05 01 05 er begrenset til underkategorien «oljespill» og utelukker derfor den ellers relevante underkategorien «bunnslam fra tanker» som har EAL kode 05 01 03.

Virksomhetens mottakskontroll ble også påpekt som mangelfull i forrige inspeksjonsrapport.

Avvik 4

Virksomheten råder ikke over tilstrekkelig kompetanse i henhold til tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 2.8 *Krav til kompetanse*

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen skal virksomheten i sin daglige drift råde over dokumentert kompetanse på nivå med Master i kjemi/biologi/fysikk, og alle i virksomheten som håndterer farlig avfall skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering. Virksomheter som håndterer farlig avfall må ha god teoretisk og praktisk kompetanse for å sikre at de håndterer avfallet riktig og reduserer risikoen for skade på helse og miljø.

Virksomheten råder ikke over kompetanse på nivå med Master i kjemi/biologi/fysikk i sin daglige drift. De opplyste under tilsynet om at Lindum AS, et av eierselskapene, har kompetanse på Master- og doktorgradsnivå. Miljødirektoratet påpeker at dette ikke er tilstrekkelig i forhold til kravet i tillatelsen.

Under tilsynet kunne ikke virksomheten vise til en dokumentert oversikt over om alle som håndterer farlig avfall hos Lindum Vannrens har fått opplæring i slik håndtering. Virksomheten opplyste imidlertid på tilsynet at de har stabil arbeidskraft hvor innleide ansatte besitter lang erfaring med håndtering av farlig avfall. Miljødirektoratet ble forevist dokumentasjon på opplæring i håndtering av kjemikalier og tankrensning, men ikke kompetanseplaner som inkluderte dokumentert opplæring i håndtering av farlig avfall for alle sine ansatte.

Dette avviket ble også gitt i forrige inspeksjonsrapport.

Avvik 5

Virksomhetens miljørisikoanalyse er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 12.1 *Miljørisikoanalyse* og punkt 12.2 *Forebyggende tiltak*
Internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6, 7 og 8

Kommentarer:

I samsvar med tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikoanalyse av virksomheten. Miljørisikoanalysen skal kartlegge farer og problemer med hensyn til ytre miljøforhold, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Bedriften skal videre ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Miljørisikovurderingen skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Lindum Vannrens fremviste under revisjonen en Miljørisikoanalyse de hadde overtatt fra den tidligere virksomheten på eiendommen. De informerte om at de hadde gått igjennom analysen tidligere i august 2015, men at de ikke hadde sett behov for å endre den.

Virksomheten informerte om at de ikke hadde utarbeidet dokumenterte rutiner for gjennomføring av miljørisikoanalyser, eller hvordan miljørisikovurderingene skal følges opp av virksomheten videre. Resultatene fra miljørisikovurderingene ble derfor ikke fulgt opp systematisk med handlingsplan. Det er ikke definert kriterier for hvilke forhold som må følges opp eller ikke, og resultatene for miljørisikoanalysen blir ikke benyttet aktivt av virksomheten for å kunne prioritere i deres miljøarbeid.

Miljørisikovurderinger dekker ikke hele virksomhetens risikobilde. For eksempel hadde virksomheten ikke vurdert risikoen tilfredsstillende ved følgende forhold:

- Lagring av kjemikalier og farlig avfall: Virksomheten lagret blant annet syrer og baser ved siden av hverandre, og de har flere forskjellige lagringssteder hvor en potensiell lekkasje vil kunne ha veldig varierende konsekvens. Disse forholdene er ikke risikovurdert.

- Virksomheten kunne informere, men kun muntlig, om risikoen for mottak av stoffer de ikke ville kunne rense i anlegget sitt, eller som de ikke har tillatelse til å ta imot. Disse vurderingene er ikke dokumentert, og vil lett gå tapt ved utskiftning av personell.

Miljøriskovurderingene inkluderer ikke vurdering av de miljøressursene som virksomheten potensielt kan påvirke ved sin aktivitet tilfredsstillende. Videre lister den scenarioer som ikke er aktuelle for virksomhetens nåværende aktiviteter. For eksempel er scenarioene «Spill av farlig avfall fra tankbil ved lossing» eller «Spill av farlig avfall fra IBC/fat ved levering» ikke aktuelle hendelser ettersom virksomheten ikke mottar farlig avfall ved lossing eller på IBC/fat, og ikke har tillatelse til dette for øyeblikket.

Miljødirektoratet påpeker at manglene nevnt over ikke er utfyllende, og at det er virksomhetens ansvar å påse at deres risikovurderinger er i henhold til gjeldene krav, og at omfanget av de gjenspeiler den potensielle miljørisikoen som er tilstede ved den aktiviteten som det er gitt tillatelse til.

Avviket går igjen fra forrige inspeksjonsrapport med ISO Miljø.

Avvik 6

Virksomheten har ikke fulgt opp alle tillatelsens krav til kartlegging og overvåkning innen fastsatte tidsfrister

Avvik fra:

Tillatelsens punkt 15.3 *kartlegging av per- og polyfluorerte alkylstoffer (PFAS)*.

Tillatelsens punkt 14 *Overvåking av vannforekomsten og rapportering til Miljødirektoratet*.

Kommentar:

Virksomheten skal kartlegge PFAS og fokusere på en rekke stoffer. De skal også oversende forslag til overvåkningsprogram for vann. Informasjonen skulle ifølge tillatelsen blitt sendt inn innen 15. august 2015.

Virksomheten har utført en analyse av utslippsvannet dater 25. august 2015, som også inkluderer perfluorerte forbindelser. Analysen viste at utslippsvannet inneholdte 60 ng/L PFOA.

Miljødirektoratet ble opplyst på tilsynet at virksomheten ikke har hatt tid til å vurdere resultatet eller å kunne oversende en fullstendig kartlegging slik kravet står i tillatelsen.

Virksomheten har ikke oversendt Miljødirektoratet et forslag til overvåkningsprogram for vannresipient, eller inngått dialog om det til Miljødirektoratet ettersom de mener dette er et lite relevant krav i forhold til deres virksomhet.

Avvik 7

Virksomhetens håndtering av farlig avfall har enkelte mangler

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 3.1 *Mottak av farlig avfall* og punkt 3.4 *Vilkår ved lagring av farlig avfall*.

Internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7.

Kommentarer:

Farlig avfall skal lagres slik at det ikke oppstår forurensning. Krav gitt i tillatelsen skal som et minimum være oppfylt. Blant annet innebærer dette at farlig avfall ikke skal lagres lengre enn 6 måneder, avfall skal lagres innendørs på tett fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning.

Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret. Virksomheten skal ha et oppdatert kart over hva som er lagret, og lagerområder skal være sikret mot adgang for uvedkomne.

Virksomheten kunne under revisjonen ikke vise til dokumenterte rutiner for lagring av farlig avfall. Lagringen av farlig avfall var ikke risikovurdert skriftlig (se også avvik 5), og det kunne ikke fremvises kart over alt lagret farlig avfall, eller andre dokumenterte føringer for hvor avfallet skal lagres. Farlig avfall var hovedsakelig lagret på IBC containere i vaskehallen der hvor det var merket på veggen at de skulle lagres, men noen enkelte IBC containere stod plassert tilsynelatende tilfeldig andre steder i virksomheten. Alle observerte IBCer stod imidlertid innendørs og i nærheten av oppsamlingskummer.

Avviket beskrevet her inneholder enkelte deler av avvik 2 gitt i forrige inspeksjonsrapport til ISO Miljø. Inspeksjonen generelt viste at virksomheten har arbeidet for å rette avvikene som omhandlet lagring av farlig avfall.

Avvik 8

Virksomheten har ikke dokumenterte miljømål for sin virksomhet

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 2.5 *internkontroll* og Internkontrollforskriften, § 5 2. ledd *punkt 4*

Kommentar:

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheten dokumentere at de har egne miljømål. Miljødirektoratet påpeker at mål kan beskrives som en ønsket tilstand på et fremtidig tidspunkt. Målene skal være noe som det kan styres mot, og måloppnåelse bør kunne vurderes.

Virksomheten hadde under tilsynet ingen dokumenterte miljømål og informerte om at de ikke har noen rutine for å utarbeide miljømål eller jobbe systematisk med å oppnå målene. De informerte om at de mener det å overholde utslippsgrenser gitt av myndighetene er sitt viktigste miljømål. De informerte også om planer om å bli sertifisert av ISO 14001 medio desember, og planla å innføre miljømål i forkant av det.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens kjemikalielagring kan med fordel systematiseres

Kommentarer:

Kravene gitt til lagring av farlig avfall i tillatelsen er tydeligere enn krav gitt til lagring av kjemikalier. Miljødirektoratet påpeker at virksomheten med fordel kan benytte kravene som veiledende også i sin lagring, merking, oversikt og håndtering av kjemikalier. Se for øvrig også avvik 5 som blant annet omhandler at virksomheten har mangler ved risikovurderingen av deres kjemikalielagring.

Anmerkning 2

Virksomheten kan med fordel utarbeide dokumenterte rutiner for viderelevering av farlig avfall

Kommentarer:

Virksomheten informerte at de foreløpig ikke har viderelevert farlig avfall til godkjent mottak, men at de blant annet planlegger å levere tørket og presset slam fra renseanlegget og drenerte væsker fra tankvaskeanlegget til godkjent mottak som del av deres drift. Deres planer for det pressede slammene er å levere det til godkjent mottak ved å sende inn en prøve og la mottaket vurdere avfallets egenskaper, og om det er farlig avfall eller ikke. De hadde foreløpig ingen kunnskap om hvilke parametere mottaksanlegget vurderer ut ifra, og hadde ingen intern rutine for prøvetakingen eller for å kunne kontrollere vurderingene til mottaksanlegget.

Miljødirektoratet påpeker at det er virksomhetens ansvar å påse at alle egenskaper ved deres videreleverte farlige avfall er kjent ved viderelevering.

9. Andre forhold

Lindum Vannrens AS er en videreføring av ISO-Miljø virksomhet på samme område. Virksomheten er eid av Lindum AS, IT Eiendom og Watertech Norway AS (tidligere Danish Water Solution).

Virksomheten deres er tankvask og rensing av vaskevann fra dette, men virksomheten ønsker på sikt også mulighet til å rense annet prosessvann.

Virksomheten har ingen fast ansatte, men leier inn personell. Daglig leder er leid inn fra Lindum AS i en 20% stilling, personell til drift av kjemisk renseanlegg er leid inn fra Watertech Norway, og resterende mannskap er leid inn fra Miljø & Teknikk AS, som eies av IT Eiendom.

Foreløpig benytter virksomheten seg av et mobilt renseanlegg. De planlegger å gå over til et likt fungerende, men større og permanent anlegg. Anlegget var planlagt i drift fra 15. august 2015, men er på skrivende tidspunkt utsatt med 45 dager.

Anlegget har hatt drift siden 26. mars 2015, men driften har ifølge virksomheten vært betydelig redusert pga manglende pågang. Virksomheten er i en sertifiseringsprosess for å kunne gjennomføre godkjente tankvask for europeiske aktører, og forventer økt aktivitet når det kommer på plass. Virksomheten vil også søke om tillatelse til mottak av visse typer prosessvann snarlig.

Virksomheten har siden oppstart hatt problemer med noen av kommunens forskriftsfestede påslippskrav til det kommunale nettet som nikkel, kobber og KOF. De informerte om at har hatt dialog med kommunen om dette, og har i den forbindelse fått midlertidig forhøyet påslippsgrense av kommunen.

10. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 17. august 2015: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 25. august 2015: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 25. august 2015 til 27. august 2015.
  - 8 personer ble intervjuet
  - befaringer til følgende steder:

- Vaskehall
  - Utvendige arealer
  - Oljeutskiller og sandfang
  - Prosessanlegg
  - Lagringsområder
  - Biologisk renseanlegg
  - Kontorlokaler
- Avsluttende møte 27. august 2015: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

11. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Lindum Vannrens AS, 25. - 27. august 2015

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende:

- organisasjonskart
- Lindum Vannrens sin kvalitetsjournal
- Prosedyre tankvask
- Risikovurdering
- Måleplan
- Prosessflytskjemaer
- Beskrivelse av mobilt renseanlegg
- CV personell
- Referat fra ISO 14001 gjennomgang og SQAS gjennomgang
- Statusrapport prosjekt Stokke
- Liste over produkter som kan behandles
- Mottaksperm
- Avviksperm
- SDS for polyester
- Virksomhetens egenkontrollrapport fra 2014
- Tidligere korrespondanse med virksomheten og med ISO Miljø som allerede ligger i Miljødirektoratets offentlige journalsystem